



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

Rzeszów, sierpnia 2012 r.

LRZ-4101-07-09/2012
P/12/169

Pan
Wiesław Ziobro

Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Strzyżowie

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Strzyżowie (Inspektoracie) kontrolę w zakresie nadzoru weterynaryjnego nad przestrzeganiem przez producentów żywności standardów weterynaryjnych w województwie podkarpackim w latach 2009 – I połowa 2012 r..

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 27 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie – stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK – przekazuje Panu Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przez producentów żywności standardów weterynaryjnych.

Powyższa ocena uzasadniona jest następującymi ocenami cząstkowymi.

1. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia proces rejestracji i zatwierdzania zakładów produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego.

W kontroli ustalono, że w latach 2009-2012 (I półrocze) Powiatowy Lekarz Weterynarii w Strzyżowie (Powiatowy Lekarz) prowadził rejestr zakładów, wykaz podmiotów podlegających rejestracji oraz wykaz zakładów zatwierdzonych, zgodnie z art. 20 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. *o produktach pochodzenia zwierzęcego* (Dz. U. 2006 Nr 17, poz. 127 ze zm.), zwanej dalej ustawą oppz. W roku 2012 rejestr zakładów zawierał 12 pozycji, wykaz zakładów podlegających rejestracji obejmował 9 pozycji, a wykaz zakładów podlegających zatwierdzeniu – 3 pozycje.

W okresie objętym kontrolą Powiatowy Lekarz wydał 8 decyzji, z czego: 2 w sprawie zatwierdzenia warunkowego, 2 w sprawie zatwierdzenia i 4 dotyczące wpisu do rejestru. Wnioski o zatwierdzenie i rejestrację zawierały elementy, określone w art. 21 ust 2 i 3 ustawy oppz., tj. nazwę i siedzibę wnioskodawcy, określenie rodzaju i zakresu działalności, określenie lokalizacji zakładu w którym była prowadzona działalność. Do wniosków dołączono zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub do ewidencji gospodarstw rolnych. Wydane decyzje spełniały wymagania, przewidziane w art. 107§1 Kpa; na podstawie tych decyzji dokonywane były wpisy do rejestru i wykazów. Ponadto, każdemu zakładowi nadawano weterynaryjny numer identyfikacyjny.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, iż prowadzone przez Powiatowego Lekarza wykazy i rejestr zawierały informacje, wymagane przepisami § 2 i § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) z dnia 28 września 2010 r. *w sprawie rejestru zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego, lub wprowadzających na rynek te produkty oraz wykazów takich produktów* (Dz. U. Nr 187, poz. 1258).

W kontroli ustalono, że wydane dwie decyzje o zatwierdzeniu zakładu, dotyczące dwóch producentów, zostały poprzedzone decyzjami o zatwierdzeniu warunkowym. Przed wydaniem każdej z tych decyzji Powiatowy Lekarz Weterynarii, zgodnie z art. 31 ust 2 lit b rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. *w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt* (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200, ze zm.), przeprowadził kontrolę w obu zakładach.

W kontroli ustalono, że Powiatowy Lekarz informował Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii (WLW) o wpisach do rejestru, zatwierdzeniach warunkowych, zatwierdzeniach zakładów oraz o wykreśleniach z rejestru. Stwierdzono uchybienie, polegające na tym, iż o wykreśleniu z rejestru pasieki A.C., Powiatowy Lekarz nie poinformował Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, co stanowiło naruszenie przepisu art. 22 ust. 1 pkt 2 b ustawy oppz.

2 Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sprawowanie przez Powiatowego Lekarza nadzoru nad produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego.

W kontroli ustalono, że Powiatowy Lekarz wydał 4 decyzje, dotyczące zatwierdzeń projektów technologicznych zakładów: trzy decyzje w 2009 r., jedna – w 2011 r. Zostały one wydane na podstawie wniosków, złożonych z załączonymi projektami technologicznymi zakładów. Wnioski te, wraz z dokumentacją, zawierały zakres planowanej produkcji, wielkość oraz rodzaj produktów, wytwarzanych w zakładzie. Decyzje powyższe zostały wydane w terminie do 30 dni od daty złożenia wniosków.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia utworzenie w Inspektoracie komórki, zajmującej się bezpieczeństwem żywności.

Ustalono, że do 2010r. był to Zespół do spraw higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego i środków żywienia zwierząt a od 2010r. – Zespół do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych. Do zadań Zespołu należało, między innymi, sprawowanie nadzoru nad produktami pochodzenia zwierzęcego, w tym: nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji. W skład Zespołu wchodziło dwóch pracowników Inspektoratu.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wyznaczanie przez Powiatowego Lekarza lekarzy weterynarii, niebędących pracownikami Inspektoratu, do wykonywania czynności wymienionych w art. 16 ust. 1 ustawy o *Inspekcji Weterynaryjnej* (Dz. U. z 2010r. Nr 112 poz. 744 ze zm). Wyznaczanie lekarzy odbywało się w drodze decyzji Powiatowego Lekarza, a następnie zawierano stosowne umowy. Wynagrodzenie dla tych osób wypłacane było zgodne z wystawionymi rachunkami, w terminach określonych w umowach, a kwoty wynagrodzeń były ustalone zgodnie z przepisami rozporządzenia MRiRW z dnia 2 sierpnia 2004r. w *sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywane czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii* (Dz. U. 178, poz1837 ze zm).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sporządzanie planów kontroli zakładów, ujętych w rejestrze i wykazach, oraz ich realizację.

W kontroli ustalono, że wszystkie zakłady – ujęte w rejestrze i wykazach – planowano objąć kontrolą co najmniej raz w roku, zgodnie z harmonogramami. W latach 2011-2012 (I półrocze) podstawę planowania kontroli w zakładach stanowiły kategorie oceny ryzyka, zawarte w „Instrukcji Głównego Lekarza Weterynarii nr GIWbż -500-2/11 z dnia 1.09.2011 r. w sprawie określenia na podstawie analizy ryzyka częstotliwości kontroli podmiotów sektora spożywczego objętych urzędowym nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej”. Zgodnie z tą Instrukcją, szacowano stopień wystąpienia ryzyka nieprawidłowości (od niskiego poprzez średni do wysokiego, przyznając odpowiednią ilość punktów) opracowując stosowny „arkusz oceny zakładu na podstawie analizy ryzyka”. Częstotliwość kontroli określano uwzględniając punktową ocenę ryzyka. Wszystkie zarejestrowane podmioty były kontrolowane zgodnie z planem.

Najwyższej Izby Kontroli pozytywnie ocenia działania, podjęte przez Powiatowego Lekarza w związku ze stwierdzeniem ciała obcego w wyrobie „Galaretka z Kurczaka”.

Ustalono, iż Powiatowy Lekarz – po otrzymaniu informacji od WLW – niezwłocznie przeprowadził kontrolę u producenta ww. wyrobu. W jej wyniku nałożono mandat karny na właściciela zakładu – za brak nadzoru w procesie produkcji na etapie segregacji surowca używanego do produkcji galaretki – oraz zalecono podjęcie odpowiednich czynności zaradczych.

W latach 2009-2012 (I połowa) Powiatowy Lekarz podejmował 11 kontroli na zlecenie Głównego Lekarza Weterynarii lub WLW. Dotyczyły one, między innymi, stosowania soli przemysłowej w procesie produkcji przez zakłady, jak też prawidłowości postępowania ze zwierzętami od czasu przybycia do rzeźni do czasu uboju. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości, a o dokonanych ustaleniach poinformowano WLW.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia fakt, iż w badanym okresie wykonano 131 kontroli w zakładach zarejestrowanych.

Analiza dokumentacji kontrolnej, dotyczącej 5 największych producentów żywności wykazała, że stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości (np. uszkodzenie pojedynczych płytek w chłodni, nieszczelność drzwi w pomieszczeniach produkcyjnych, brak wieszaka na nóż itp.) nakazywano usunąć w oznaczonym terminie, a następnie przeprowadzano kontrole sprawdzające – w okresie do 30 dni od daty stwierdzenia

3 Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą dwóch pracowników Inspektoratu wykonywało dodatkowe zajęcia zarobkowe, uzyskując wcześniej zgodę Powiatowego Lekarza. W ramach tych zajęć, obaj pracownicy nie wykonywali czynności, mogących wywołać podejrzenie o ich stronnictwo lub interesowność.

4 Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia pobieranie i egzekwowanie opłat naliczanych przez Powiatowego Lekarza za czynności, wymienione w art. 30 ust. 1 cyt. ustawy o *Inspekcji Weterynaryjnej*.

W kontroli ustalono, że opłaty, pobrane w 2011 r., wyniosły 93.627,12 zł. Kontrolą objęto opłaty za nadzór nad ubojem zwierząt rzeźnych w wysokości 28.634,23 zł (31% opłat, pobranych w 2011 r.) i stwierdzono, że ich wysokość ustalana była w oparciu o przepisy rozporządzenia MRiRW z dnia 15 grudnia 2006 w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez *Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej* (Dz. U. z 2007r. Nr 2 poz.15 ze zm.). Nadzorowane przez Powiatowego Lekarza zakłady, na koniec 2011 r. nie posiadały zaległości z tytułu powyższych opłat. Pobrane opłaty odprowadzone były, na rachunek dochodów budżetu państwa, w terminach określonych przepisem § 4 ust 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010r. w sprawie szczególnego sposobu wykonania budżetu państwa (Dz. U. nr 245, poz. 1637).

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Powiatowemu Lekarzowi prawo zgłoszenia, do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag, zawartych w tym wystąpieniu.